

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 11. 3. 2021
COM(2021) 114 final

2021/0059 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie prijať, pokiaľ ide o pripravované
rozhodnutie účastníkov dohody o štátom podporovaných vývozných úveroch**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorú má Komisia v mene Európskej únie prijať v súvislosti s dohodou o štátom podporovaných vývozných úveroch (ďalej len „dohoda“), pokiaľ ide o pripravované rozhodnutie zmeniť ustanovenia dohody o miestnych nákladoch. Stanovuje sa v nich maximálny percentuálny podiel hodnoty podporovanej vývozných zmluvy, ktorá môže pozostávať z výrobkov a služieb z miestnych zdrojov, t. j. z cieľovej krajiny, namiesto z vyvážajúcej krajiny alebo tretej krajiny. Pripravovaným rozhodnutím by sa tento maximálny percentuálny podiel zvýšil, čím by sa zabezpečila väčšia flexibilita v súlade so situáciou na trhu.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohoda o štátom podporovaných vývozných úveroch

Dohoda o štátom podporovaných vývozných úveroch je džentlmenskou dohodou medzi EÚ, Spojenými štátmi americkými, Kanadou, Japonskom, Kóreou, Nórskom, Švajčiarskom, Austráliou, Novým Zélandom a Tureckom, ktorej cieľom je poskytnúť rámec pre riadne využívanie štátom podporovaných vývozných úverov. V praxi to znamená stanovenie rovnakých podmienok (pri ktorých sa hospodárska súťaž odvíja od ceny a kvality vyvážaného tovaru a služieb, a nie od poskytnutých finančných podmienok) a snahu o odstránenie subvencií a narušení obchodu súvisiacich so štátom podporovanými vývoznými úvermi. Dohoda nadobudla platnosť v apríli 1978, je uzatvorená na neurčitý čas, a hoci jej sekretariát OECD poskytuje administratívnu podporu, nie je aktom OECD¹.

Dohoda sa pravidelne aktualizuje, aby sa zohľadnil vývoj na finančnom trhu a politický vývoj, ktoré majú vplyv na poskytovanie štátom podporovaných vývozných úverov. V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011² sa stanovuje, že usmernenia stanovené v dohode sa uplatňujú v Únii, a preto je dohoda v EÚ právne záväzná³. Revízie podmienok dohody sú začlenené do právnych predpisov EÚ prostredníctvom delegovaných aktov podľa článku 2 tohto nariadenia.

2.2. Účastníci dohody o štátom podporovaných vývozných úveroch

Európska komisia zastupuje Úniu na zasadnutiach účastníkov dohody (ďalej len „účastníci“), ako aj pri rozhodovaní účastníkov dohody písomnými postupmi. Rozhodnutia o všetkých zmenách dohody sa prijímajú konsenzom. Pozíciu Únie prijíma Rada a členské štáty o nej rokujú v rámci pracovnej skupiny Rady pre vývozné úvery⁴.

V článku 62 dohody sa stanovuje, že „účastníci pravidelne prehodnocujú fungovanie dohody. V rámci tohto prehodnocovania účastníci skúmajú okrem iného postupy súvisiace s oznamovaním, uplatňovanie a fungovanie systému diferencovanej diskontnej sadzby (DDR), pravidlá a postupy súvisiace s viazanou pomocou, otázky súvisiace s vyrovnávaním, predchádzajúce záväzky a možnosti rozšírenia počtu účastníkov dohody“.

¹ V zmysle vymedzenia v článku 5 Dohovoru o OECD.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 45).

³ V minulosti boli už do právnych predpisov EÚ prostredníctvom rozhodnutí Rady transponované predchádzajúce znenia dohody OECD.

⁴ Rozhodnutie Rady, ktorým sa zriaďuje Skupina pre koordináciu politiky v oblasti poistenia úverov, úverových záruk a finančných úverov (Ú. v. ES 66, 27.10.1960, s. 1339).

2.3. Pripravovaný akt účastníkov dohody o štátom podporovaných vývozných úveroch

Na 141. zasadnutí účastníkov dohody, ktoré sa konalo v júni 2019, účastníci diskutovali o návrhu EÚ na zvýšenie štátnej podpory na miestne náklady. Návrh mal u ostatných účastníkov pozitívny ohlas, jedna delegácia však k nemu zatiaľ nezaujala stanovisko a požiadala EÚ o poskytnutie ďalších podkladových informácií a objasnení.

Na nasledujúcom zasadnutí účastníkov dohody v novembri 2019 sa o zvýšení štátnej podpory na miestne náklady diskutovalo opäť. Diskusia sa týkala možných zmien návrhu, okrem iného prísne účelového financovania miestnych nákladov zameraného na konkrétne odvetvia alebo krajiny. Účastníci však k dohode nedospeli a diskusia bola odložená na budúce zasadnutia. Na 144. zasadnutí účastníkov dohody, ktoré sa konalo v júni 2020, delegácia, ktorá nepodporila návrh EÚ, predložila protinávrh týkajúci sa podpory miestnych nákladov. Ostatní účastníci tento návrh nepodporili, ponúkli a prerokovali sa však kompromisné riešenia a pozmeňujúce návrhy na vyriešenie otvorených otázok.

EÚ svoj návrh preskúmala, pričom zohľadnila názory vyjadrené na predchádzajúcich zasadnutiach účastníkov dohody, a na 145. zasadnutí účastníkov, ktoré sa konalo 17. novembra 2020, predložila kompromisný návrh. Niektorí účastníci navrhli menšie zmeny kompromisného návrhu. Po diskusii všetci účastníci kompromisný návrh v spojení s navrhovanými zmenami podporili. Účastníci dohody majú rozhodnutie o kompromisnom návrhu Únie prijať písomným postupom.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ PRIJAŤ V MENE ÚNIE

Hlavné zásady štátnej podpory na miestne náklady sú stanovené v článku 10 dohody. Stanovuje sa v nej, že štátna podpora na miestne náklady neprekročí 30 % hodnoty vývozného zmluvy (vnútroštátny obsah a dodávky z tretích krajín). Tieto ustanovenia boli zavedené v roku 2006, keď sa maximálna úroveň štátnej podpory zvýšila z 15 % na 30 % hodnoty vývozného zmluvy. V posledných desaťročiach sa svetový obchod a modely výroby výrazne zmenili. Vznik globálnych hodnotových reťazcov zmenil spôsob, akým vývozcovia získavajú dodávky: spoločnosti, ktoré mali svoju hlavnú výrobu v jednej krajine, teraz optimalizujú svoje zdroje na základe nákladovej efektívnosti a geografickej dostupnosti a jediný hotový výrobok často pochádza z výrobných a montážnych liniek vo viacerých krajinách. Vývozný priemysel EÚ už dlho vyzýva na väčšiu flexibilitu miestnych nákladov. Súčasné obmedzenie podpory miestnych nákladov spôsobuje vývozcom z EÚ konkurenčnú nevýhodu v porovnaní s vývozcami v krajinách, ktoré nie sú viazané dohodou.

Pripravované rozhodnutie o zvýšení štátnej podpory na miestne náklady by znamenalo, že maximálna úroveň miestnych nákladov by sa zvýšila na 40 % hodnoty vývozného zmluvy v krajinách s vysokými príjmami⁵ (krajiný kategórie I v dohode) a na 50 % v krajinách so strednými a nízkymi príjmami (krajiný kategórie II v dohode). Ustanovenia o miestnych nákladoch v sektorovom dohovore o vývozných úveroch na projekty v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, zmierňovania zmeny klímy a adaptáciu na ňu a vodného hospodárstva by sa zosúladiť s ustanoveniami o miestnych nákladoch v hlavnej časti dohody. Okrem toho by sa do dohody doplnila doložka o preskúmaní, v ktorej by sa stanovilo, že preskúmanie sa uskutoční tri roky po nadobudnutí účinnosti nových ustanovení o miestnych nákladoch.

Preto sa odporúča, aby pozíciou Únie bolo písomným postupom schváliť pripravované rozhodnutie účastníkov dohody o zvýšení štátnej podpory na miestne náklady.

⁵ Ako ich každoročne definuje Svetová banka podľa HND na obyvateľa.

4. PRÁVNÝ ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody“.

Pojem „akty s právnymi účinkami“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom EÚ“⁶.

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Pripravovaný akt môže rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnych predpisov Únie, konkrétne nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES. Dôvodom je, že v článku 2 tohto nariadenia sa uvádza: „Komisia prijme delegované akty v súlade s článkom 3 s cieľom zmeniť a doplniť prílohu II ako dôsledok zmien a doplnení usmernení, na ktorých sa dohodli účastníci dohody“.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa prijíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú spoločnej obchodnej politiky. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 207 ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 207 ods. 4 prvý pododsek ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

5. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Keďže pripravovaným rozhodnutím účastníkov sa zmení dohoda, po jeho prijatí je vhodné uverejniť ho v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

⁶ Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie prijať, pokiaľ ide o pripravované rozhodnutie účastníkov dohody o štátom podporovaných vývozných úveroch

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s jej článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Dohoda o štátom podporovaných vývozných úveroch (ďalej len „dohoda“) je v EÚ právne záväzná v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES⁷.
- (2) Účastníci dohody (ďalej len „účastníci“) sa na svojom 145. zasadnutí 17. novembra 2020 dohodli, že písomným postupom prijmú rozhodnutie o zmene dohody s cieľom zvýšiť štátnu podporu vývozných úverov vo forme miestnych nákladov.
- (3) Keďže pripravované rozhodnutie môže rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah práva Únie podľa článku 2 nariadenia (EÚ) č. 1233/2011, je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má v mene Únie prijať v súvislosti s rozhodnutím, ktoré majú účastníci dohody prijať písomným postupom.
- (4) Pripravovaným rozhodnutím o zvýšení štátnej podpory na miestne náklady by sa mali prispôbiť ustanovenia o podpore miestnych nákladov v dohode tak, aby zohľadňovali prevládajúce štruktúry svetového obchodu a výroby. Globálne hodnotové reťazce zmenili rozhodnutia vývozcov, pokiaľ ide o získavanie zdrojov, a väčšina vývozcov teraz získava dodávky z viacerých krajín a v čoraz väčšej miere z miesta, v ktorom sa nachádza kupujúci. S cieľom poskytnúť vývozcom z EÚ väčšiu flexibilitu a umožniť optimálne stratégie získavania zdrojov by sa mal strop štátnej podpory na miestne náklady zvýšiť z 30 % na 40 % hodnoty vývoznejs zmluvy v krajinách s vysokými príjmami a z 30 % na 50 % hodnoty vývoznejs zmluvy v krajinách so stredným a s nízkym príjmom,

⁷

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 45) (ďalej len „nariadenie (EÚ) č. 1233/2011“).

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má prijať v mene Únie v rámci písomného postupu účastníkov dohody o štátom podporovaných vývozných úveroch, pokiaľ ide o pripravované rozhodnutie o zvýšení štátnej podpory na miestne náklady, sa stanovuje v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*